

Vårgårda kommun

Fördjupning av översiktsplanen för Hol

Sammanställning av tidig medborgardialog

Kommunstyrelsen i Vårgårda kommun har beslutat att ta fram en fördjupad översiktsplan för Hol.

Under 2022 genomfördes en tidig medborgardialog i Hol inom ramen för arbetet med fördjupning av översiktsplanen. Syftet med dialogen var dels att samla in kunskap och bjuda in till delaktighet i arbetet med översiktsplanen, dels att skapa förståelse för och förankra den pågående planprocessen. Dialogen genomfördes i flera delar och leddes av den politiska styrgruppen för projektet tillsammans med flera funktioner från förvaltningen.

Detta dokument beskriver hur dialogen genomfördes och sammanställer de svar och synpunkter som kommit in.

Innehåll

Om dialogen	3
Varför tidig medborgardialog?	3
Hur gick dialogen till?	3
Vilka deltog?	5
Sammanställning	6
Allmänna dialogträffar	6
Digital kartenkät	9
Dialog med elever i Hol skola	12
Dialog med föreningar	15

Om dialogen

Varför tidig medborgardialog?

En tidig medborgardialog gör det möjligt att ta del av invånarnas egen bild av sin närmiljö och den lokala kunskap som finns om området som ska planeras. Genom att tidigt och kontinuerligt under processen informera om pågående arbete och bjuda in till deltagande och engagemang i processen är förhoppningen att större förståelse, igenkänning och förtroende skapas för den fördjupade översiktsplanen.

Hur gick dialogen till?

Allmänna dialogträffar

Två öppna dialogträffar riktade till allmänheten hölls i Hols skola. Träffarna inleddes med en presentation där ordförande för den politiska styrgruppen samt bygg- och miljöchef/stadsarkitekt och samhällsplanerare berättade om arbetet med den fördjupade översiktsplanen. Därefter hölls en workshop med gruppvis diskussioner runt två teman, ”Det här är Hol idag” och ”Det här är vår vision för Hol 2050”, med underfrågor. Grupperna dokumenterade själva sina diskussioner genom en svarsmatris med frågor för respektive tema. Till den första träffen kom ca 90 personer och till den andra ca 40 personer.

Digital kartenkät

I en digital kartenkät har allmänheten kunnat beskriva Hol idag och sin vision för Hol 2050 samt markera platser i kartan som man tycker är viktiga att bevara, förändra och där det finns plats för bostäder, verksamheter, service, kommunikationer, grönområden och mötesplatser. Enkäten har besvarats av 43 personer.

Dialog med elever i Hol skola

Vid två tillfällen har samhällsplanerare och hållbarhetsstrateg träffat alla årskurser i Hols F-6-skola för att prata om utvecklingen i Hol och vikten av att barn får vara med och påverka samhällsplaneringen, samt hålla workshops om Hol idag och i framtiden. Klasserna F-3 fick med utgångspunkt i en stor kartmatta över Hol berätta om viktiga platser och platser de skulle vilja förändra. Klasserna 4-6 fick med utgångspunkt i kartmattan gruppvis diskutera viktiga platser och platser att förändra, var de vill bo och varför, och vilka mötesplatser de vill se i Hol år 2050. Klasserna F-4 arbetade även vidare med frågan i undervisningen och ritade och skrev om sin vision för Hol år 2050. Upplägget för dialogen utformades tillsammans med skolans lärare.

Dialog med föreningar

Dialogmöten har hållits med föreningar aktiva i Hol, där representanter för Hols hembygdsförening, Hols vandringsförening, Hols IF och MC Alingsås deltog. Träffen inleddes med att ordförande för samhällsbyggnadsutskottet, bygg- och miljöchef/stadsarkitekt och samhällsplanerare berättade om bakgrund och process för arbetet med den fördjupade översiktsplanen. Därefter hölls en workshop med gruppvis diskussioner runt dialogens två huvudteman, ”Det här är Hol idag” och ”Det här är vår vision för Hol 2050”, med underfrågor anpassade efter föreningsperspektivet. Grupperna dokumenterade själva sina diskussioner genom en svarsmatris med frågor för respektive tema.

Vårmarknaden

På Vårmarknaden i Vårgårda den 28 maj 2022 var Bygg- och miljöhänsynen på plats och pratade med besökare om bland annat arbetet med den fördjupade översiktsplanen för Hol. Möjlighet fanns att

lämna in svar på frågorna ”Det här är Hol idag för mig” och ”Det här är min vision för Hol år 2050”. Fem svar kom in och dessa redovisas tillsammans med kartenkätsvaren, som ställdes på samma sätt.

Hur annonserades dialogen?

Dialogträffarna annonserades i Alingsås tidning, i Alingsåskuriren, på kommunens hemsida och i kommunens kanaler i sociala medier. Fysiska anslag sattes upp i kommunhuset och på flera platser i Vårgårda och Hol. Ungefär en månad innan den första träffen skickades ett vykort till samtliga adresser i Hol med omnejd (totalt ca 450 stycken), med information och inbjudan till dialogen. Även ett pressmeddelande skickades ut.

Den digitala kartenkäten annonserades i Alingsås tidning, genom geografiskt riktad annonsering via Facebook, på kommunens Instagramkonto och hemsida, och med anslag i kommunhuset och på biblioteket i Vårgårda.

Vykort skickades ut till 450 adresser

Kart-enkäten annonserades

Vilka deltog?

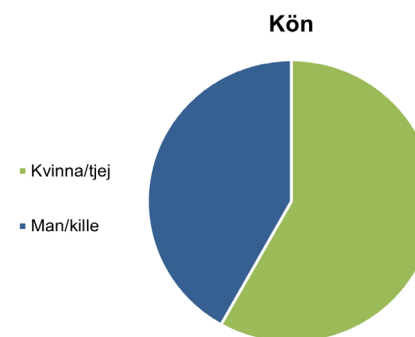
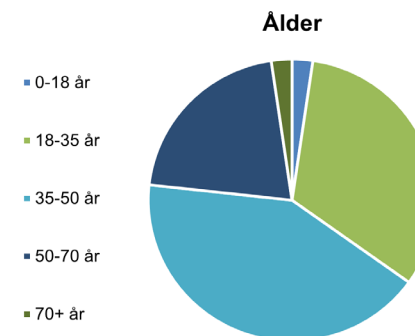
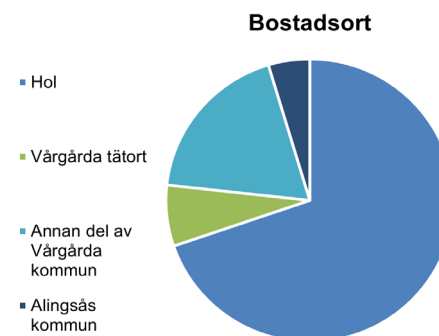
I Hols samlade bebyggelse runt Hols kyrka och skola samt längs med väg 1896 bor lite drygt 100 personer och inom hela det område som omfattas av den fördjupade översiktsplanen bor omkring 300 personer. En översiktsplan berör dock alla medlemmar i kommunen, och dialogen har därför riktats till en bred allmänhet men med särskilda insatser för att nå Hols närområde.

Dialogen har haft ett förhållandevis högt deltagande generellt sett. Baserat på enkätsvaren och de allmänna dialogträffarna har ungefär lika många män som kvinnor deltagit. Något fler kvinnor än män har besvarat enkäten. Däremot är åldersfördelningen relativt ojämn. Enkäten har väldigt få deltagare i åldersgruppen 0–18 år och 70+, och vid de allmänna dialogträffarna såg fördelningen uppskattningsvis ungefär likadan ut. Däremot har barn i låg- och mellanstadieålder ett väldigt högt deltagande genom dialogen i Hol skola.

De allra flesta som deltagit har bott i Hol, men i enkäten har svar även inkommit från boende i andra delar av Vårgårda kommun och i angränsande Alingsås kommun.

De grupper som varit svåra att nå ut till och få inspel ifrån har varit ungdomar och till viss del äldre (70+). I den tidiga dialogen har inte heller en särskild träff riktad till företagare hållits, utan dessa har bedömts nås genom det allmänna mötet. Dessa grupper blir extra viktiga att nå i samrådsskedets dialoger.

Till höger redovisas fördelningen av enkätrespondenternas bostadsort, ålder och kön.

Så här vill vi bo år 2050

Naturnära och lantligt boende lyfts av flest på frågan om hur man vill bo år 2050. Många har också diskuterat täthet på olika sätt, och nämner bland annat att man vill ha avstånd mellan sig och grannarna, några vill ha mindre grupper av hus och några vill bo i parhus. Att Hol ska kunna erbjuda olika boendetyper som passar genom hela livet tas upp i flera svar, och både villor, gårdar, parhus, lägenheter och serviceboende nämns bland svaren. Flera svar handlar om vikten av att behålla landsbygds känslan, att växa i en lagom takt som passar den nuvarande byggnadstraditionen eller att man vill kunna fortsätta bo på och bedriva jordbruk i Hol.

Så här arbetar och verkar vi i Hol år 2050

Småföretagande och ett starkt lokalt företagsklimat som ska fortsätta utvecklas är det som flest svarar på frågan om hur man arbetar och verkar i Hol år 2050. Många lyfter även jord- och skogsbruket som viktigt. Flera svar pekar på möjligheterna att pendla till större orter som Vårgårda, Alingsås och Göteborg, och att det även kommer vara fler som arbetar hemifrån i framtiden. Skola och omsorg ses som en viktig sektor för arbete i framtiden i Hol.

Så här ser resvanorna ut i Hol år 2050

Cykeln är det färdmedel som flest lyfter fram på frågan om framtidens resvanor. Några svarar att det finns ett behov av cykelvägar till Alingsås och Vårgårda. Även buss lyfts som färdmedel, och flera svar efterfrågar bättre kollektivtrafikförsörjning och en tågstation närmare Hol. Även bil och elbil lyfts som viktiga färdmedel. Några svar handlar om att resvanor förändras i framtiden, bland annat i och med distansarbete.

Så här tillbringar vi fritiden i Hol år 2050

Fritiden i Hol tillbringas helst i naturen och möjligheterna till vandring är det som lyfts av absolut flest. Vandring som rekreativ möjlighet och Hol-leden som besöksmål skriver flera grupper om. Att kunna bada i grusgropen är det flera svar som lyfter. Även crossbanan svarar många är viktig även i framtiden. Flera svar framhåller dels fotbollsföreningen, ett aktivt föreningsliv och en mångfald av aktiviteter generellt som viktigt. Det är även flera som lyfter hästar och ridning som viktigt.

Så här kan det bli enklare att leva hållbart i Hol år 2050

Att möjligheterna att resa hållbart behöver förbättras lyfts i flest svar, med förslag på bättre kollektivtrafik och cykelvägar längs väg 1900. Flera nämner att förutsättningar för lokal produktion av förnybar energi såsom sol- och vindkraft skulle göra det enklare att leva hållbart. En lokal återvinningscentral svarar några skulle underlätta för möjligheten att leva hållbart.

Digital kartenkät

Det här är Hol idag för mig

Många av svaren beskriver Hol idag som landsbygd eller by, där det finns ett lugn och naturen är nära. Jordbruket och det öppna landskapet ses av många som en viktig del av vad Hol är. Vandringslederna beskrivs som viktiga både för dem som bor där och som målpunkt för besökare. Även grusgropen, grushålan eller badsjön ses som en viktig mötesplats och ett positivt tillskott till Hol. Många svar lyfter närheten till både Alingsås och Vårgårda och några ser kommunikationerna som goda medan andra saknar bättre kollektivtrafik och cykelmöjligheter. Grannsämja och hjälpsamhet mellan invånarna tas upp som en del av vad Hol är. Flera beskriver att skolan är viktig för området. Några svar lyfter bygdens långa historik och många fornminnen. För flera är Hol ett bra ställe att växa upp på.

"Öppet landskap med betande djur och ett levande jordbruk."

"Bra kommunikationer med närhet till naturen."

"Liten by på landet med stor potential."

"Hol är där jag har fått gå i en liten skola och fått känna en trygghet varje dag."

"Hol är ett lugnt område med fina vandringsmöjligheter."

"Hol för mig är landsbygden mellan två mindre städer."

"Grusgropen är som den är en oas, en naturlig träffpunkt hela året om."

Citat från enkätsvar om "Det här är Hol idag för mig"

Det här min vision för Hol år 2050

Svaren på frågan om medborgarnas vision för Hol år 2050 handlar i de allra flesta fall om hur mycket och i vilken form Hol har bebyggt med bostäder. Flera svarar att Hol är som nu år 2050, och att endast enstaka villor tillkommit genom avstyckningar. Flera svarar att det i Hol år 2050 finns fler villor och radhus eller parhus, och i vissa svar lyfts även lägenheter. I mångas vision finns det cykelväg till både Alingsås och Vårgårda, och flera ser framför sig att kollektivtrafiken är tätare. Flera lyfter att servicen har utökats med livsmedelsbutik eller lanthandel, och att skolan fortsatt är viktig och har byggts ut i takt med resten av Hol. En badplats vid grushålan finns i flera visionsbilder och några ser även framför sig fler gemensamma aktivitetsytor för exempelvis utegym eller anlagda ridstigar. Att bevara naturområden, jordbruksmark och förutsättningar att bedriva jordbruk, vandringsleder och djurlivet är viktigt i mångas vision.

”Min vision för Hol är att det fortfarande är lantligt.”

”De flesta bor i villa eller på gårdar.”

”Hol behöver fler invånare.”

”Det är en levande och attraktiv landsbygdsort. Det finns affär, bättre bussförbindelser/kanske stannar tåget.”

”Bra för dem som vill bo på landet men ändå i en liten tätort.”

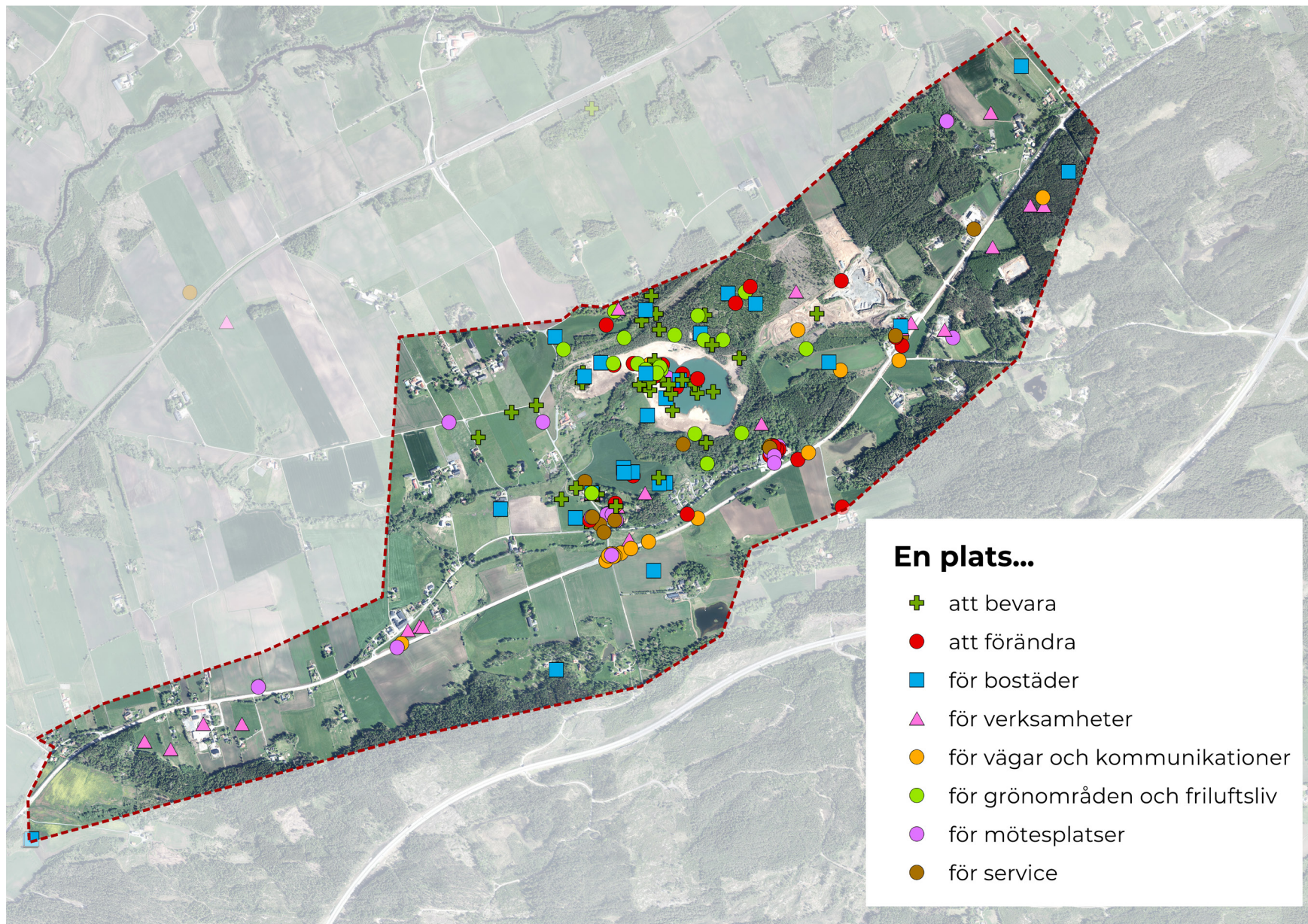
”Bor som man gör nu på landet fast med cykelbana mellan städerna.”

”Välbevarade vandringsleder och levande jordbruk.”

Citat från enkätsvar om ”Det här är min vision för Hol år 2050”

Kartfrågan - Visa en plats

I kartenkätens huvuddel ombads man att peka ut platser i en karta över Hol, utifrån åtta frågor.

Dialog med elever i Hol skola

Klass F-3

Förskoleklass och upp till klass 3 pratade framför allt om platser i Hol som är viktiga, men också platser att förändra i framtiden. Skolan och skolgården var den plats som allra flest tyckte var en viktig och bra plats, och många tyckte även att skolan behövde bli större och önskade mer saker att göra på skolgården. Efter skolan var skogen det som flest tog upp, både skogen bakom skolan och skogar generellt i närområdet. Mulleplatsen, skogen och bäcken bakom skolan samt promenad- och löpslingor runt grusgropen är viktiga platser för eleverna. Eleverna ville även ha mer skog i framtiden, och bevara den skog som finns idag. Även grushålan, crossbanan och idrottsplatsen används och är viktiga aktivitets- och mötesplatser för många. På frågan om vad man vill förändra kretsade samtalet mycket kring möjligheten att cykla till skolan, och cykelväg längs väg 1900, säkrare överfarter och fler cykelställ vid skolan togs upp. Fler platser för aktiviteter efterfrågades också, såsom MTB-banor i skogen, skatebana och fler fotbollsplaner.

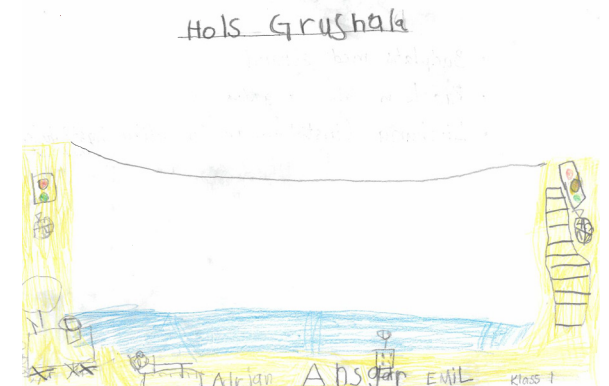
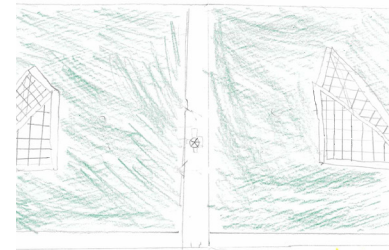
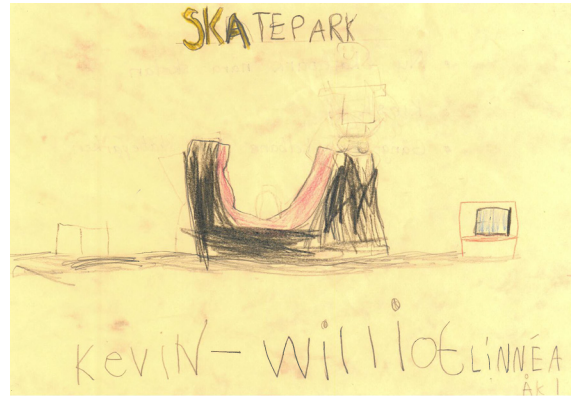
Utöver workshopen arbetade klasserna F-3 och klass 4 även vidare med frågan om framtidens Hol i undervisningen. Klasserna F-2 har ritat hur de vill se Hol år 2050. Ett kollage av teckningarna finns på nästa sida.

Dialog med elever i Hol skola

Barnen i klass F-2 har ritat Hol år 2050

Här visas ett urval av bilderna. Alla bilder finns bevarade hos bygg och miljö.

Dialog med föreningar

Det här är Hol idag

På frågan om vad Hol är idag svarade representanterna från föreningarna i Hol att natur, rekreation och fritid är centralt, att Hol är historiskt intressant och att skolan är viktig. Hol är en levande landsbygd med nära både till Vårgårda och Alingsås.

Badsjön, vandringsleden, kulturmiljön och crossbanan är viktiga platser för besökare och kan vara en orsak till att man väljer att bosätta sig i Hol, tillsammans med markpriser, goda pendlingsavstånd och möjligheten till företagande.

Skolan, kyrkan, föreningarna, företagen, kulturmiljön, idrottsplatserna och vandringsleden ses som viktiga platser och målpunkter.

Dialogträff med föreningar i Hol

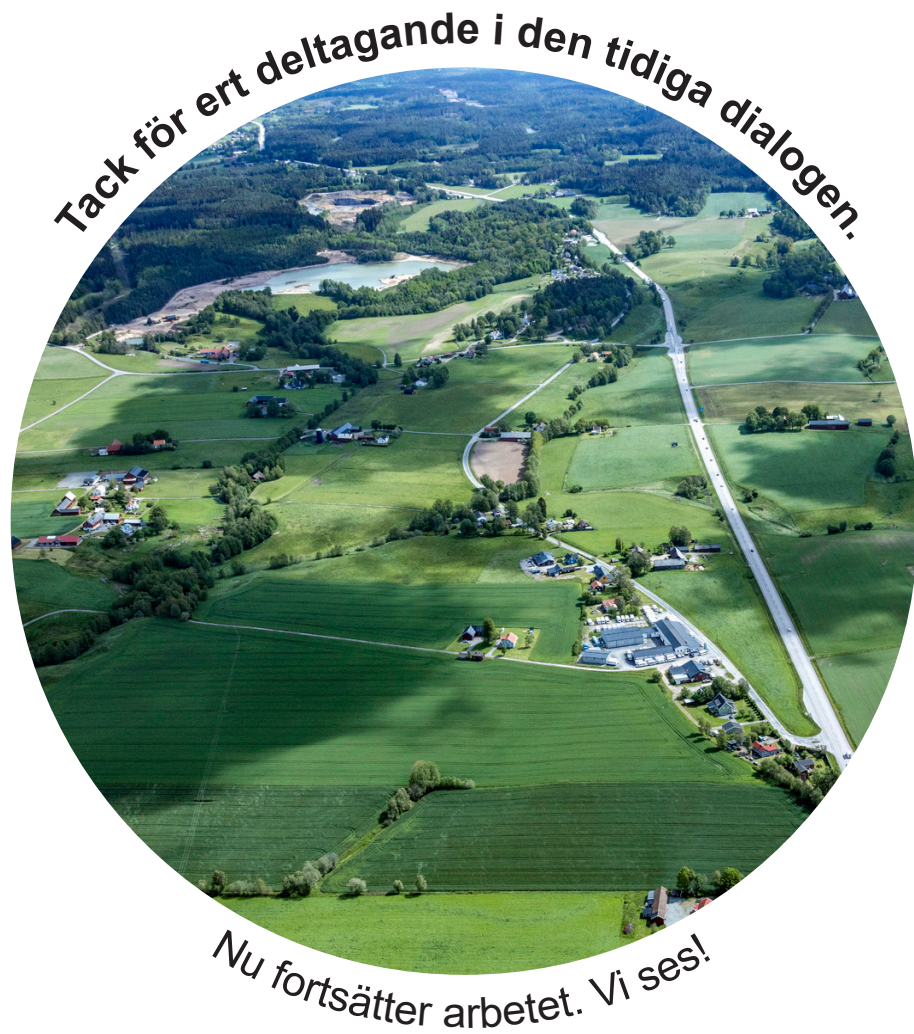
Att föreningarna finns i just Hol handlar om att det funnits ett behov av att skapa meningsfulla och aktiva fritidsaktiviteter för barn och unga, och för social samvaro i allmänhet, att området är kulturhistoriskt intressant, och att det finns förutsättningar och behov av rekreationsområden.

Det här är vår vision för Hol 2050

I föreningarnas vision ryms utveckling av Hol, men med hänsyn till den lantliga karaktären. I närheten av väg 1900 och i korsningen vid Hols IP och motellgården finns det potential för ny bebyggelse. Generationsboende och boende för äldre är positivt, och det finns potential för nya företag att etablera sig. Skolan finns kvar och har byggts ut, och det finns utökad service i form av livsmedelsbutik och bättre kollektivtrafik. Även cykelvägar och laddstation för elbil har tillkommit till år 2050.

Föreningslivet, naturen och de befintliga fritidsanläggningarna är viktiga även i framtidens Hol. Man ser även ett fritidscenter för olika aktiviteter framför sig och en skate- och/eller cykelbana för barn och unga.

Viktiga förutsättningar för föreningarna är att de platser som idag är viktiga, här nämns fotbollsplanen och vandringsleden, finns kvar och att föreningslivet är levande.

Vårgårda kommun